

kaore i riro mai i te mahi. Kua puta mai i nga kai-korero te he o nga taitara i kore ai e mama te tono moni hei mahi, i aua whenua. Ko te tikanga o te mahi tuku moni e mohiotia ana tuku iho tuku iho ma te marama o nga taitara, notemea ma te marama ra ano hoki ka taea ai te tuku aua taitara ki tetahi atu. Otira mehemea ki te ata waihotia kia watea rawa, tera tatou e whanga mo nga tau 15, a i roto i taua taima kua piki te nui o te iwi ki tetahi (50,000) rima tekau mano atu ano. Kaati i runga i tenei ahuatanga ka whakamatau matou ki te whakahaere i to matou kaha. Ahakoa pehea a koutou korero mo te 75 paiheneti mema pakeha kei te paremata, kia mohio mai ano koutou, he tangata whai whakaaro tonu ratou. a ina tae ki te takiwa e rite ai nga tikanga hei awhina i a koutou, ka whakapau matou i to matou kaha ki te pera. Tera pea i runga i te ngakau mahara ki te awhina i a koutou ka whakahaeretia tetahi tikanga e taea ai te tuku moni hei awhina i nga mea e rika ana ki te ahuwhehenua ahakoa ra kaore ano i marama te whakatutukitanga o nga taitara ki nga whenua. Kei te kitea atu ra te nui o nga taumahatanga kei mua i a tatou e kuru-pae mai ana. Otira mehemea he tikanga enei e tika ana kia whawhaitia, tena kia kaha tatou, rapungia nga huarahi e taea ai te whakamarama enei tikanga. Ehara i te mea i whakaritea rawatia ko te tari o Te Kaitiaki rawa anake te wahi hei tikinga moni atu ma te iwi kaore. Kei te mohiotia tuturutia mehemea he marama te taitara o te tangata ki runga i te whenua, ka taea noatia atu te tono moni i roto i te tari o "Advances to Settlers Department." Rite tonu o koutou mana ki taua tari ki to te pakeha. Na etahi tangata i mahi nga ture a ma etahi tangata e whakahaere.

E tino ki ana hoki ahau ko te whakahaere a taua tari me puta he painga ki te motu. Kaati i runga i te mea he putake nui tenei e pa ana hoki ki te Kawana tanga na reira ahau ka ki, maku tenei putake e ata whakatakoto ki mua i nga Minita o Te Karauna me kore e taea te awhina nga Maori Whamaa. Ko nga mahi whakatopu paanga ki nga whenua ka whakaho-horotia haeretia mo nga wariuaihana ka ata tirohia era ahua-tanga e te tari Maori. He nui ra tōku mahara mo te taha matauranga (Education) mo te iwi Maori. I tonoa mai e Ngata ma tetahi moni e (£30,000) toru tekau mano pauna. I ki ake ra ahau ma te mahia ka kitea ai te honore o te hua, na reira i te tononga mai i taua moni hoatu ana he hawhe (£15,000). Engari kei te mohio tonu ahau tera ano ratou e tono mai i tetahi hawhe o taua moni. Kei te kite iho ra ahau i te tika o tenei tono, otira ko te nuinga o te tangata o Nui Tireni kaore i te kite iho, na reira kei te pai noaiho. Kei te tika tenei korero ko te mahara o etahi tangata kei te nui noatu te te whenua i te iwi Maori, e tika ana te he o taua korero. E tika ana hoki kei te puare tonu nga huarahi katoa e eke ai koutou ki nga turanga nunui o te motu, kei te aroaro o Te